

ರಾಯಚೂರು 2047: ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಭವಿಷ್ಯಗಳ ಕಲ್ಪನೆ ದೃಷ್ಟಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ವರದಿ

ಜುಲೈ 1, 2025

Copyright © 2025 Water, Environment, Land and Livelihoods (WELL) Labs.

Open access. Some rights reserved. This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0) licence. To view the full licence, visit: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>.

Published November 2025

Contributing Authors Ashima Chaudhary, Arjuna Srinidhi, Pavan Srinath, Syamkrishna Aryan

Cover Image Nanditha Gogate

Photo Credits Nanditha Gogate, John Thompson

Editorial Review Apuurva

Acknowledgements:

ನಾವು ರಾಯಚೂರು 2047 ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ರೈತರು, ಸಮುದಾಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ನಾಗರಿಕ ನಾಯಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸಂಶೋಧಕರು ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಪಾಲುದಾರರಿಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವರ ತೆರೆಯು, ಒಳನೋಟಗಳು ಮತ್ತು ಕಲ್ಪನೆಗಳು ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವನ್ನಾಗಿಸಿವೆ.

ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಿಎಸ್‌ಒ ಪಾಲುದಾರರಾದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮತ್ತು Climate Adaptation and Resilience (CLARE) ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ನಮ್ಮ ದಾನಿಗಳು, ಇವರ ಬದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಕೊಡುಗೆಗಳು ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಸಲು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ರಾಯಚೂರಿಗಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು ವಿಭಿನ್ನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಂತೆ ಅಲ್ಲದೆ, ಹಂಚಿಕೊಂಡ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಸಹಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತರಾಗಿ ಭೇಟಿಯಾಗಲು WELL Labs ಅವರ ಸಂಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಾವು ಗುರುತಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಕೆಲಸವು UK ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮತ್ತು International Development Research Centre (IDRC), ಕೆನಡಾ ಇವರಿಂದ Climate Adaptation and Resilience (CLARE) ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಭಾಗವಾಗಿ ನೆರವು ಪಡೆದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು UK ಸರ್ಕಾರ, IDRC ಅಥವಾ ಅವರ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಕ್ಲೇರ್ ಬಗ್ಗೆ

ಕ್ಲೇರ್ (CLARE) ಎಂಬುದು ಹವಾಮಾನ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿರೋಧ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕುರಿತು ಯುಕೆ-ಕೆನಡಾ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ, ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ಅಪಾಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಕ್ಲೇರ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್‌ನ ವಿದೇಶ, ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತ್ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಚೇರಿ ಹಾಗೂ ಕೆನಡಾದ IDRC ಸಂಯುಕ್ತವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯುಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವು ಹಾಗೂ IDRC ನಿಧಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಕ್ಲಾರಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ

ಕ್ಲೈಮೇಟ್ ಅಡಾಪ್ಷನ್ ಅಂಡ್ ರೆಸಿಲಿಯನ್ಸ್ ಇನ್ ಟ್ರಾಪಿಕಲ್ ಡೈಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ (CLARITY) ಎಂಬುದು ಕ್ಲೇರ್ (CLARE) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಶೋಧನಾ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಮಾನತೆ, ಶಾಶ್ವತತೆ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಪ್ರತಿರೋಧ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಉಜ್ಜಮಂಡಲದ ಒಣಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ಗ್ಲೋಬಲ್ ಸೌತ್ ನೇತೃತ್ವದ ಈ ಯೋಜನೆ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಸಂಪತ್ತುಗಳು (ಡೇಟಾ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳು) ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಪರಿವರ್ತನಾ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನೆರವಾಗಲಿದೆ

ವೆಲ್ ಲ್ಯಾಬ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ

ವಾಟರ್, ಎನ್ವಿರಾನ್‌ಮೆಂಟ್, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಂಡ್ ಲೈವ್‌ಹುಡ್ಸ್ (WELL) ಲ್ಯಾಬ್ಸ್ ಭಾರತದಲ್ಲೆಡೆ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆ, ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಮತ್ತು ಸಮೂಹ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯ ಮೂಲಕ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಧೈರ್ಯಶಾಲಿ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ದೊಡ್ಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲಾಭಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ವೆಲ್ ಲ್ಯಾಬ್ಸ್‌ನ ಕೆಲಸವು ವಿಜ್ಞಾನಾಧಾರಿತವಾಗಿದ್ದು ಸಮುದಾಯಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಇದು ನೀರು, ಪರಿಸರ, ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯಗಳ ನಡುವಿನ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಪಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು, ಇದು ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುತ್ತದೆ, ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಸಕ್ರಿಯ ನಾಗರಿಕರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಆಧಾರಿತ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಫಾರ್ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂಡ್ ರಿಸರ್ಚ್ (IFMR) ಸೊಸೈಟಿಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

ರಾಯಚೂರು 2047: ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಭವಿಷ್ಯಗಳ ಕಲ್ಪನೆ. ದೃಷ್ಟಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ವರದಿ

ದಿನಾಂಕ: ಜುಲೈ 1, 2025

ಸ್ಥಳ: ದೇವದುರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು

ಆಯೋಜಕರು: WELL Labs ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ

ಪರಿವೇಶ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶ

ಈ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವು ರಾಯಚೂರು ನಗರದ ನಿವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ, ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ವರ್ಷವಾದ 2047ರಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರಿನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿತು.

ಭಾಗವಹಿಸಿದ ರೈತರು, ಯುವಕರು, ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಗಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕೇಳಲಾಯಿತು.

ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳು, ಭೂಮಿ, ನೀರು ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ರೂಪಾಂತರಗಳನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ನೋಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಮಾನ, ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ-ನಿರೋಧಕ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಂಚಿಕೆಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಒಂದು ಏಕೈಕ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಉಹಿಸುವುದಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ರಾಯಚೂರಿನ ಜನರು

ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಮತ್ತು ರೂಪಿಸಬಹುದಾದ, ಬಹು ಸಂಭಾವ್ಯ ಭವಿಷ್ಯಗಳನ್ನು ದೃಶ್ಯೀಕರಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ಕಾರ್ಯಾಗಾರವು ವಿವಿಧ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿತು. ಕಾಲುವೆ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಒಣಭೂಮಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ರೈತರು, ನೀರು ಬಳಕೆದಾರರ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಪಂಚಾಯತ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ನಾಗರಿಕ ನಾಯಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸಂಶೋಧಕರು, ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವೃತ್ತಿಪರರು ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಇನ್ಫರ್ಮ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು.

ಈ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯು ನೇರ, ವ್ಯಾಪಕ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು. ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹಂಚಿದ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಆಶಯಗಳು, ವಿನಿಮಯಗಳು ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆದವು.

ಈ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯು ನೇರ, ವ್ಯಾಪಕ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು. ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹಂಚಿದ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಆಶಯಗಳು, ವಿನಿಮಯ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆದವು.

ವಿಧಾನ

ನಾವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭವಿಷ್ಯದ ಹತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಿತ ಆಯಾಮಗಳ ಸುತ್ತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ನಾವು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಬೆಳಗಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ, ಮೂರು ಉಪಗುಂಪುಗಳು ಬದಲಾವಣೆಯ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳು ಅಥವಾ ಧೀಮ್‌ಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದವು. ಅವರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದರು

ಉದಾಹರಣೆಗೆ:

ಮನೆಯ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಪಾತ್ರ; ಹವಾಮಾನ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ; ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬಹುದಾದ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳು; ಮತ್ತು ರೈತರು ಅವಲಂಬಿಸಬಹುದಾದ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ರಾಜ್ಯ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಥವಾ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಗಳಿಂದ.

ಇತರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಪ್ರಗತಿ, ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಸಾಮೂಹಿಕ ಸಂಪತ್ತುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗ ರೂಪಗಳು, ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ಭವಿಷ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತವೆ, ಯಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಮಣ್ಣು, ನೀರು ಮತ್ತು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆಯಾ ಅಥವಾ ಹದಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆಯಾ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದವು.

2047 ಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಮೊದಲು, ಭಾಗವಹಿಸುವವರು ಮೊದಲು 25 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರು, 2000 ರಿಂದ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಜೀವನವು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿದರು. ಅವರು ಮೂರು ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು: ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ, ನೀರು

ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯಗಳು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪಿಗೂ ಭೂಮಿ ಹಕ್ಕು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಳವಡಿಕೆ, ನೀರಿನ ಆಡಳಿತ, ವಲಸೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಚಲನೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಆಧಾರ ಕಲ್ಪುಗಳಾಗಿ ಬಳಸಲು ಕೇಳಲಾಯಿತು.

ಈ ಚರ್ಚೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, WELL Labs ತಂಡವು ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳ ವಿಭಿನ್ನ ಭವಿಷ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಮೂರು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು (scenarios) ರಚಿಸಿತು. ಇವು ಆಯ್ಕೆಗಳು, ಅಪಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾದ ಲೆನ್ಸ್‌ಗಳಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತು.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ, ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು ಮರುಗುಂಪುಗೊಂಡು ಪ್ರತಿ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾತ್ರಗಳು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಕಥನಗಳನ್ನು (storylines) ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ತಯಾರಿ ನಡೆಸಲು ರೈತರು, ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಇಂದು ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಅವರು ಚರ್ಚಿಸಿದರು.

ಮೂರು ನಿರ್ಮಿತ ಭವಿಷ್ಯದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು

ಸನ್ನಿವೇಶ 1: ನಗರ ಆಕರ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯಿಂದ ನಿರ್ಗಮನ

ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ರೈತರು ಅಥವಾ ನಗರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪರರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಯುವಕರು ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗಾಗಿ ನಗರಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ; ಉಳಿದವರು ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಅಥವಾ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಪಶುಸಂಪತ್ತು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಕೃಷಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ input-intensive ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ನಗರೀಕರಣವು ವೇಗಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಭೂ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಮರುರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಪಾಯಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿವೆ: ಸ್ಥಳೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ದುರ್ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣು ಹದಗೆಡುತ್ತದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾನಿ. ನಗರ ಸಂಪರ್ಕಿತ ಮನೆಮಂದಿ ಮುನ್ನಡೆಯುವಾಗ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡವರು ಹಿಂದುಳಿದಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದಾಯ ಅಸಮಾನತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ

ಸನ್ನಿವೇಶ 2: ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಜಾಲಿತ ಕೃಷಿ ಪರಿವರ್ತನೆ

ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರು ಮಾತ್ರ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಕೃಷಿಯು AI, ಫರ್ಟಿಗೇಶನ್ (fertigation), ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಯಂತ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. Precision farming ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಡ್ರಾಗನ್ ಫ್ರೂಟ್ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶೋ ಮುಂತಾದ ಉನ್ನತ ಮೌಲ್ಯದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಗಳು ಭೂಮಿಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಪಡೆದು

ಬಂಡವಾಳ-ಆಧಾರಿತ ಉತ್ಪಾದನೆ ನಡೆಸುತ್ತವೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ನೇರ ಖರೀದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸುತ್ತವೆ. Precision irrigation ಮತ್ತು ನೀರಿನ ನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.

ಯುವಕರು ಕೃಷಿ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (Agri-tech) ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಅಣಬೆ ಬೆಳೆಸುವಂತಹ ಪೂರಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕೊಯ್ಲಿನ ನಂತರದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಬಲವಂತದ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಯ ಬದಲಿಗೆ, ಅನೇಕರು ಸ್ಥಿರವಾದ ಸಂಬಳವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಕೃಷಿ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಉದ್ಯೋಗ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಬಾಹ್ಯ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆ, ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರನ್ನು ಹೊರಗಿಡುವುದು, ಕೈಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಜಡ ಜೀವನಶೈಲಿಯಿಂದ ಹೊಸ ಆರೋಗ್ಯ ಸವಾಲುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಅಪಾಯಗಳಿವೆ.

ಸನ್ನಿವೇಶ 3: ಹಸಿರು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ

ರಾಯಚೂರು ಒಂದು ಸಂಯೋಜಿತ (hybrid) ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಸರಿಸುಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕೃಷಿಯನ್ನು ತೊರೆದು ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೃಷಿಯೇತರ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ.

ಉಳಿದ ರೈತರು ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಸಿರಿಧಾನ್ಯ (millets), ಸಾವಯವ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಸೇರಿಸಿದ ಸಮಗ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ಥಳೀಯ ಉದ್ಯಮಿಗಳು, ರೈತರ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಗುಂಪುಗಳು ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿ ಪರ್ಯಾಯ ಇನ್‌ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್‌ಗಳು, ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಬೆಂಬಲ, ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು

ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಆದರೂ, ಕೆಲವು ಅಪಾಯಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ. ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳು ಉತ್ಪಾದಕತೆಗೆ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತವೆ; ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಧೀನಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಪ್ರವೇಶವು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯಗೊಳಿಸಬಹುದು; ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯಗಳು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಒತ್ತಡಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಪಾಠಗಳು

ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಗಳು ಆಶಾವಾದ ಮತ್ತು ಚಿಂತೆಯ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಚರ್ಚೆಗಳಿಂದ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ, ಬಹುಶಃ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ, ಅರಿವು ಹೊರಬಂತು: ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಭವಿಷ್ಯದ ಸನ್ನಿವೇಶವು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೂ ವಿಭಿನ್ನ ಚಾಲಕ ಅಂಶಗಳು, ಅಂತರ್ನಿಹಿತ ಅಪಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬಹುದಾದ ಅವಕಾಶಗಳು ಇವೆ.

ಬಹುತೇಕ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು ಸಂಯೋಜಿತ ಭವಿಷ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದರು. ಅಂದರೆ, ಈ ಮೂರು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಅಂಶಗಳು ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಅಸ್ತಿತ್ವ ಹೊಂದಿರುವ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯದ ವಿಭಿನ್ನ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಂತವು. ಒಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ, ಈ ಮೂರು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮಗ್ರ ಭವಿಷ್ಯದತ್ತ ಸಾಗುವ ಮಾರ್ಗಗಳು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಿದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕಾಲುವೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಚಾಲನೆ (automation), ಸಂವೇದಕಗಳು (sensors) ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ “ನೀರುಗಂಟಿ” (Neerughantis - ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆದಾರರು)ಗಳ ಪಾತ್ರ ಕ್ಷೀಣಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರೇ ಈ ಜನರಿಗಾಗಿ ಹೊಸ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಂವೇದಕ ನಿರ್ವಹಣೆ, ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ನಿರ್ವಹಣೆ (scheduling), ಮತ್ತು ಡೇಟಾ ನಿರ್ವಹಣೆ (data stewardship) ಮುಂತಾದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ.

ರಾಯಚೂರು 2047 ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಿಂದ ತಂಡಗಳು ಪಡೆದ ಪ್ರಮುಖ ಅರಿವುಗಳು ಮತ್ತು ಪಾಠಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

1. ವಲಸೆ (Migration) ಸಹ ಅನ್ವಯಶೀಲ ತಂತ್ರವಾಗಿ ಸಹಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರಬಹುದು

ಎಲ್ಲಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಲಸೆ ಒಂದು ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ (coping) ತಂತ್ರವಾಗಿಯೂ, ಒಂದು ಆಕಾಂಕ್ಷೆ (aspiration) ಆಗಿಯೂ ಕಂಡುಬಂತು. ಕೆಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಕರು ಸಂಕಷ್ಟದಿಂದ ವಲಸೆ ಹೋಗುವ ಚಿತ್ರಣವಿತ್ತು; ಇತರ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ನಗರ ವಲಸೆಯನ್ನು ಹೊಸ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಆರಂಭಿಸಲು, ಹೊಸ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಅಥವಾ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಲು ಒಂದು ಹಾದಿಯಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿತು. “ಹಸಿರು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ” ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ “ರಿವರ್ಸ್ ಮೈಗ್ರೇಶನ್” “ಹಿಮ್ಮುಖ ವಲಸೆ” ಎಂಬ ಆಶಾವಾದಿ ಕಲ್ಪನೆ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. ಅಂದರೆ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅವಕಾಶಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಲಭ್ಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಯುವಕರು ಉಳಿಯಬಹುದು ಅಥವಾ ವಾಪಸು ಬರಬಹುದು.

2. ಕೃಷಿ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದು ಪರಿವರ್ತನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ

ಕೃಷಿಯಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೂರ ಸರಿಯುವ ಬದಲು, ಚರ್ಚೆಗಳು ಕೃಷಿಯೊಂದಿಗೆ ಬಹು ಪರಿವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದವು: ಜೀವನಾಧಾರದಿಂದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ; ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಸಹಕಾರಾತ್ಮಕ ಅಥವಾ ಸಮೂಹ ಕೃಷಿ ಮಾದರಿಗಳತ್ತ ಚಲನೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ-ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗೆ; ಮತ್ತು ಪ್ರದಾಯಿಕ ಪಶುಸಂಗೋಪನೆಯಿಂದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ-ಸಂಪರ್ಕಿತ ಪೂರಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳತ್ತ ಬೆಳವಣಿಗೆ.

ಇವುಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುವಂತೆ, ಭವಿಷ್ಯದ ಕೃಷಿ ಕುಸಿತದ ಕುರಿತು ಅಲ್ಲ, ಅದರ ಪುನರ್-ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಕುರಿತು ಇದೆ. ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂದೇಶ. ಏಕೆಂದರೆ , ಕೃಷಿ ಕುಸಿತದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ ಅಥವಾ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ತಪ್ಪುದಾರಿಗಳೆಯುವ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಸಾಮೂಹಿಕ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿರೋಧವಾಗಬಹುದು.

3. ಭೂಮಿಯ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಬಳಕೆ. ರಾಯಚೂರಿನ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಆಧಾರ ಅಂಶ

ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಲಿ, ವಾದವಿವಾದದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಗುರುತಿನ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಲಿ,

ಭೂಮಿ ಎಲ್ಲಾ ಭವಿಷ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಭಾಗವಹಿಸುವವರು ಭೂ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಮತ್ತು ಗುತ್ತಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಿದರು; ಭೂ ವಿಭಾಗೀಕರಣ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಜೊತೆಗೆ, ಭೂಮಿಯ ಭದ್ರ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಾತ್ಮಕ ಭೂ ಬಳಕೆಯತ್ತ ಹೊಸ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳಿದರು.

4. ನೀರಿನ ಪ್ರಾಪ್ಯತೆ, ಸ್ಥೈರ್ಯತೆ (Resilience) ಯ ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚಕ

ನೀರಿನ ಪ್ರಾಪ್ಯತೆ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಸ್ಥೈರ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ನಿರೋಧಕತೆಯ ಪರಿಕ್ಷೆಯ ಕಲ್ಲಿನಂತೆ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ರೈತರು ಮಳೆ ಮತ್ತು ಕಾಲುವೆ ನೀರಿನ ಅಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದರು. ನೀರು ಬಳಕೆದಾರರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು (WUCS) ನೀರಿನ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆಯ ಸಮಾನತೆಯ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದವು. ಇತರರು ನೀರಿನ ಪ್ರಾಪ್ಯತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆ ಆಯ್ಕೆ, ವಲಸೆ, ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದರು.

5. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಹಾಯಕವೂ, ವಿಭಜಕವೂ ಆಗಿದೆ

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಪ್ರೇರಕವಾಗಿಯೂ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಗುಳಿಕೆಯ ಮೂಲವಾಗಿಯೂ ನೋಡಲಾಯಿತು. ಯುವಕರು ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವೇದಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ಸಾಹ ತೋರಿದರು; ಆದರೆ ಹಿರಿಯ ರೈತರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಂಪುಗಳು ಅರ್ಹತೆ, ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಕುರಿತಾಗಿ ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂತರ್ಗತ ವಿನ್ಯಾಸ (inclusive design) ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ (capacity building)

ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಪುನಃ ಪುನಃ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಲಾಯಿತು.

6. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಭವಿಷ್ಯದ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ

ನೀರು ಬಳಕೆದಾರರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು (WUCSs), ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘಗಳು (FPOs) ಮತ್ತು ಇತರ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜನರು ಸೇರಿ ಜ್ಞಾನ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು, ಸಹಕರಿಸಲು, ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ವೇದಿಕೆಗಳಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಳೀಯ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಒತ್ತಿಹೇಳಿದರು. ಜೊತೆಗೆ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಹವಾಮಾನ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ (climate adaptation) ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರವೇಶ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು. ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ವೈದ್ಯತೆಯ (legitimacy) ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

7. ಪರಿಸರ ಪುನರುತ್ಥಾನವನ್ನು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಭಾಗವಹಿಸುವವರಿಂದ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ವಿಭಿನ್ನ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು ಪರಿಸರ ಪುನರುಜ್ಜೀವನವನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸಿದರು. ಕೆಲವರು ಪರಿಸರ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದರೆ, ಇತರರಿಗೆ ಅದು ತಕ್ಷಣದ ಆರ್ಥಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗಿಂತ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿತ್ತು.

“ಹಸಿರು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ” ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಾತ್ಮಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆದವು. ಆದರೆ “ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಚಾಲಿತ ಕೃಷಿ ಪರಿವರ್ತನೆ” ಮತ್ತು “ನಗರ ಆಕರ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯಿಂದ ನಿರ್ಗಮನ” ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಪರಿಸರ ಕಾಳಜಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ವಲಸೆ ಒತ್ತಡಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗಿವೆ.

8. ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ. ಹೊಸದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಚಿಂತನೆ

ಆರೋಗ್ಯವು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ

ಆಹಾರಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಒಂದು ಅಡ್ಡ-ಕತ್ತರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು.

ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು ಹವಾಮಾನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿದ ರೋಗಭಾರ (disease burden) ಗೆ

ಸಂಬಂಧಿಸಿದರು. ಯುವಕರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುರಕ್ಷತಾ ಜಾಲಗಳ

ಪ್ರವೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಇದು ಏಕೆ ಮಹತ್ವದಾಗಿದೆ? ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಪರಿವರ್ತನೆಯವರೆಗೆ

ಈ ಬಹು-ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಅರಿವುಗಳು, ಬಹುಮಟ್ಟದ ಭವಿಷ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ನೀತಿಗಳು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ನೀತಿ ರೂಪಿಸುವಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ, ಇನ್‌ಪುಟ್ ಸಬ್‌ಡಿಗಳಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಾ, ಫಲಾಧಾರಿತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳ ಕಡೆಗೆ ಚಲಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತವೆ. ಇವು ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಮಾದರಿಕರಣ (planning and modelling) ವ್ಯಾಯಾಮಗಳಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನೀರಿನ ಬಜೆಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಅಪಾಯದ ಸಿಮ್ಯುಲೇಶನ್‌ಗಳು; ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ನೀರಾವರಿ, ಸೇವಾ ಯಾಂತ್ರಿಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ-ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕೃಷಿ; ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯ-ಸರಪಳಿ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿನ್ಯಾಸ.

ಈ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ರಚನೆಗಳತ್ತವೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳು (APMCs), ನೇರ ಖರೀದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು (direct buying) ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿ, ಸಮಾನವಾದ ಅಪಾಯ ಹಂಚಿಕೆ ಖಾತ್ರಿಗೊಳಿಸುವ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ.

WELL Labs ಗೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಪಾಠಗಳು

ಭವಿಷ್ಯದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳ ಮುನ್ನ, ಭಾಗವಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಪೂರ್ವ-ಓದುವಿಕೆ(pre-reads) ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು. ಆಜ್ಞಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ, ಭೂಗರ್ಭಜಲ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೇಂದ್ರಗಳ ನಕ್ಷೆಗಳು ಮುಂತಾದ ದೃಶ್ಯ ಸಾಧನಗಳು ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ಒಳಗೊಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಲು

ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹಿಡುವಳಿದಾರ ರೈತರು, ಭೂಹೀನ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಯುವಕರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಉತ್ಕೃಷ್ಟಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ, ಭೂಗರ್ಭಜಲ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು, ಬೆಳೆ ಮಾದರಿಗಳು, ವಲಸೆ, ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಕುರಿತ ತ್ವರಿತ ಮಾಹಿತಿಯು ಡೇಟಾ ರೂಪುರೇಷಿಸಿದರೆ, ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಡೇಟಾ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಅವರ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗದೆ, ಸಹಾಯಮಾಡುವಂತಿರಬೇಕು.

ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಸ್ಟ್ರೆಸ್-ಟೆಸ್ಟಿಂಗ್ (scenario stress-testing), ಫಲಮಾಪನ ಸೂಚಕಗಳು (outcome metrics) ಮತ್ತು ಬದ್ಧತೆಯ ನಕ್ಷೆ (commitment mapping) ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ರೂಪಿಸಲಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ, ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಮತ್ತು ಬಾಡಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳು, ನಿರಂತರ ಕಲಿಕೆಯ ಕುಣಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುವ ಕೌಶಲ್ಯಪೂರ್ಣ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾರ್ಗಗಳು ಪರಿವರ್ತನೆಗಳು ಸಮಾನ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರವೆಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ರಾಯಚೂರು 2047 ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವು ಒಂದು ಅಪರೂಪದ ಕ್ಷಣವಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರು ವಿರೋಧಿಗಳು ಅಥವಾ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಆಗಿ ಅಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಹಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತರಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಕುಂದುಕೊರತೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯತೆಗೆ ಚೌಕಟ್ಟು ಬದಲಾದಾಗ, ಜನರು ದಿಟ್ಟ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ನೆನಪು ಮತ್ತು ಭರವಸೆ ಎರಡರಲ್ಲೂ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ರೂಪಾಂತರಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ತೋರಿಸಿದರು.

ಮುಂದೇನು?

ಈ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವು ಮುಂದಿನ ನಿರಂತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಆರಂಭಿಕ ಹಂತವಾಗಿ

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

> ವಿವಿಧ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು, ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆಯಲಿವೆ.

> ನೀರು, ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯಗಳ ಮೇಲೆ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಾಧ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸಲು, ವಿವಿಧ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾದರಿಕರಣ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತವೆ.

> ಈ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸಲು, ವಿವಿಧ ಪರ್ಯಾಯಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಸಹಸೃಷ್ಟಿತ ಕಾರ್ಯಪಥಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ವೇದಿಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

Reach us at:

wellabs.comms@ifmr.ac.in

<https://wellabs.org>
[@WELLabs_org](https://www.wellabs.org)

Water, Environment, Land and Livelihoods (WELL) Labs

Operating office:

c/o Devatha Silks House, No. 9, First floor, Krishna Road, Basavanagudi, Bengaluru - 560004, Karnataka, India

Registered office:

Institute for Financial Management and Research, No. 196, TT Krishnamachari Rd, Alwarpet, Chennai, Tamil Nadu 600018